

Inzenden scores

Uiterlijk op 21 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een opgave maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Voor deze toets kunnen maximaal 65 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Management en Organisatie (nieuwe stijl) HAVO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten per opgave.

4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 1

Maximumscore 2

1 voorbeelden van juiste antwoorden:

- Het geven van ‘aanbrenghpremies’ aan zittend personeel indien zij zorgen voor nieuw personeel;
- Het inschakelen van centra voor werk en inkomen (arbeidsvoorziening, arbeidsbureaus);
- Het inschakelen van uitzendbureaus;
- Het organiseren van kennismakingsmiddagen voor belangstellenden (open dagen).

Maximumscore 2

- 2 voorbeelden van juiste antwoorden:
- Door de werkroosters meer af te stemmen op de doelgroepen (studenten, huisvrouwen);
  - Door de hoogte van het salaris mede afhankelijk te maken van het aantal dienstjaren;
  - Door goede secundaire arbeidsvoorwaarden;
  - Door het verstrekken van bonussen in geld of natura (bijvoorbeeld fiets) indien een werknemer een bepaald aantal jaren in dienst is.

Maximumscore 1

- 3 In een functioneringsgesprek want alleen in een functioneringsgesprek kan de werknemer mede bepalen wat de onderwerpen van gesprek zijn.

Opgave 2**Maximumscore 3**

- 4 interest 31 december 2003: $0,07 \times 255.000 = 17.850$ 1
aflossing 31 december 2003: $20.550,45 - 17.850 = 2.700,45$ 1
interest 31 december 2004: $0,07 \times (255.000 - 2.700,45) = € 17.660,97$ 1

Maximumscore 2

- 5 aflossing per jaar: $\frac{255.000}{30} = 8.500$
interest 31 december 2004: $0,07 \times (255.000 - 8.500) = € 17.255,-$

Maximumscore 1

- 6 Bij de annuïteitenlening wordt op 31 december 2004 meer interest betaald dan bij de lineaire lening omdat in 2003 bij de annuïteitenlening *minder afgelost* is (waardoor de schuld waarover de interest berekend wordt, hoger is).

Opmerking

De geursiveerde woorden moeten in het antwoord verwoord zijn.

Opgave 3**Maximumscore 2**

- 7 De groeifase, 1
in het artikel wordt gesproken over stevige groeicijfers en lucratieve marges 1

Maximumscore 2

- 8 • introductiefase
• groeifase
• rijpheidsfase (volwassenfase)
• verzadigingsfase (stabilisatiefase)
• eindfase (neergangsfase)

Opmerking

Voor het noemen van de vijf fasen maximaal 1 punt toekennen. Voor de juiste volgorde van de vijf fasen maximaal 1 punt toekennen.

Maximumscore 2

- 9 $\frac{225.000.000 - 6.750.000}{2} = € 109.125.000,-$

Maximumscore 2

- 10 $225.000.000 \times 1,125^3 = € 320.361.328,10$

Maximumscore 1

- 11 voorbeelden van een juist antwoord:
- Havanbe is een te kleine ondernemer om met een eigen merk op de markt te komen;
  - Havanbe kan profiteren van de reclame van de producenten van de A-merken;
  - Door het voeren van A-merken kan een goede naam verkregen worden.

Maximumscore 3

- 12
-

Leeftijdscategorie	Aantal klanten	Aantal klanten met koopbereidheid VMS-producten	Aantal te kopen VMS-producten
0 - 19 jaar	1.800	9	9
20 - 39 jaar	2.400	504	1.008
40 - 64 jaar	2.325	744	2.232
≥ 65 jaar	975	390	1.950
Totaal	7.500	(1.647)	5.199

Opmerking

Voor elke in te vullen kolom maximaal 1 punt toekennen.

Maximumscore 2

- 13 De aanpassingen van het winkelpand en de inventaris betreffen vaste activa. Financiering van vaste activa met kort krediet kan liquiditeitsproblemen opleveren.

Maximumscore 2

- 14 verkoopprijs exclusief BTW: $\frac{24,99}{1,19} = € 21,-$

$$\text{brutowinst: } \frac{40}{140} \times 21 = € 6,-$$

Maximumscore 2

- 15 toename brutowinst: $5.199 \times 6 = 31.194$
toename bedrijfskosten $\underline{26.560}$
bijdrage nettowinst VMS-producten € 4.634,-

Maximumscore 2

- 16 voorbeeld van een juist antwoord:
- advies wel opnemen in het assortiment:
    - a “de verkoop van VMS-producten levert een redelijke bijdrage aan de verwachte nettowinst voor 2002”, aan deze eis wordt voldaan, want de bijdrage in de nettowinst in 2002 is relatief groot (ongeveer 8%).
  - en
  - b “de investering voor de verkoop van VMS-producten levert geen financieringsproblemen op”, aan deze eis kan ook worden voldaan.

Opmerking

In het antwoord dient een (positief of negatief) advies uitgebracht te worden dat gebaseerd is op de afweging van beide eisen. De afwegingen dienen wel binnen de context van de opgave te vallen.

Opgave 4**Maximumscore 2**

- 17 $(2.800 + 3.500 + 6.100) \times 0,50 = € 6.200,-$

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
18 □ maandag: $2.800 \times 0,40 =$ 1.120	<u>1</u>
dinsdag: $1.500 \times 0,40 + 2.000 \times 0,38 =$ 1.360	<u>1</u>
donderdag: $6.100 \times 0,38 =$ 2.318	
<u>€ 4.798,-</u>	<u>1</u>

Maximumscore 2

- 19 □ Toepassing van de lifo-methode in week 12 zou betekenen dat de inkoopwaarde van de in week 12 verkochte huisbrandolie gewaardeerd wordt tegen € 0,38 waardoor de brutowinst hoger zou zijn.

Opgave 5

Maximumscore 2

- 20 □ restwaarde $3.200 - 36 \times 85 = € 140,-$

Maximumscore 2

- 21 □ boekwaarde $3.200 - 29 \times 85 =$ 735
opbrengst 100
verlies € 635,-

Opgave 6

Maximumscore 2

- 22 □ adviesrecht artikel 25a 1
1

Maximumscore 2

- 23 □ $\frac{635}{1.660} \times 100\% = 38,25\% \rightarrow 38,3\%$ 2
 $\frac{635 + 0,33 \times 642}{1.660} \times 100\% = 51,01\% \rightarrow 51,0\%$ 1

Maximumscore 2

- 24 □ $\frac{199}{3.323} \times 100\% = 5,98\% \rightarrow 6,0\%$

Maximumscore 2

- 25 □ • voordeel 1: marktleiderschap
Voor overname is het marktaandeel van Buhrmann in Europa 38,3% en na de overname wordt dit 51,0%; met meer dan 50% zijn ze marktleider 1
• voordeel 2: rentabiliteit van het gemiddeld totale vermogen van Ahrend en Samas moet hoger dan rentabiliteit Buhrmann zijn.
RTV: Ahrend en Samas: 13,6% en Buhrmann: 6,0%
De RTV bij Ahrend en Samas ligt dus hoger 1

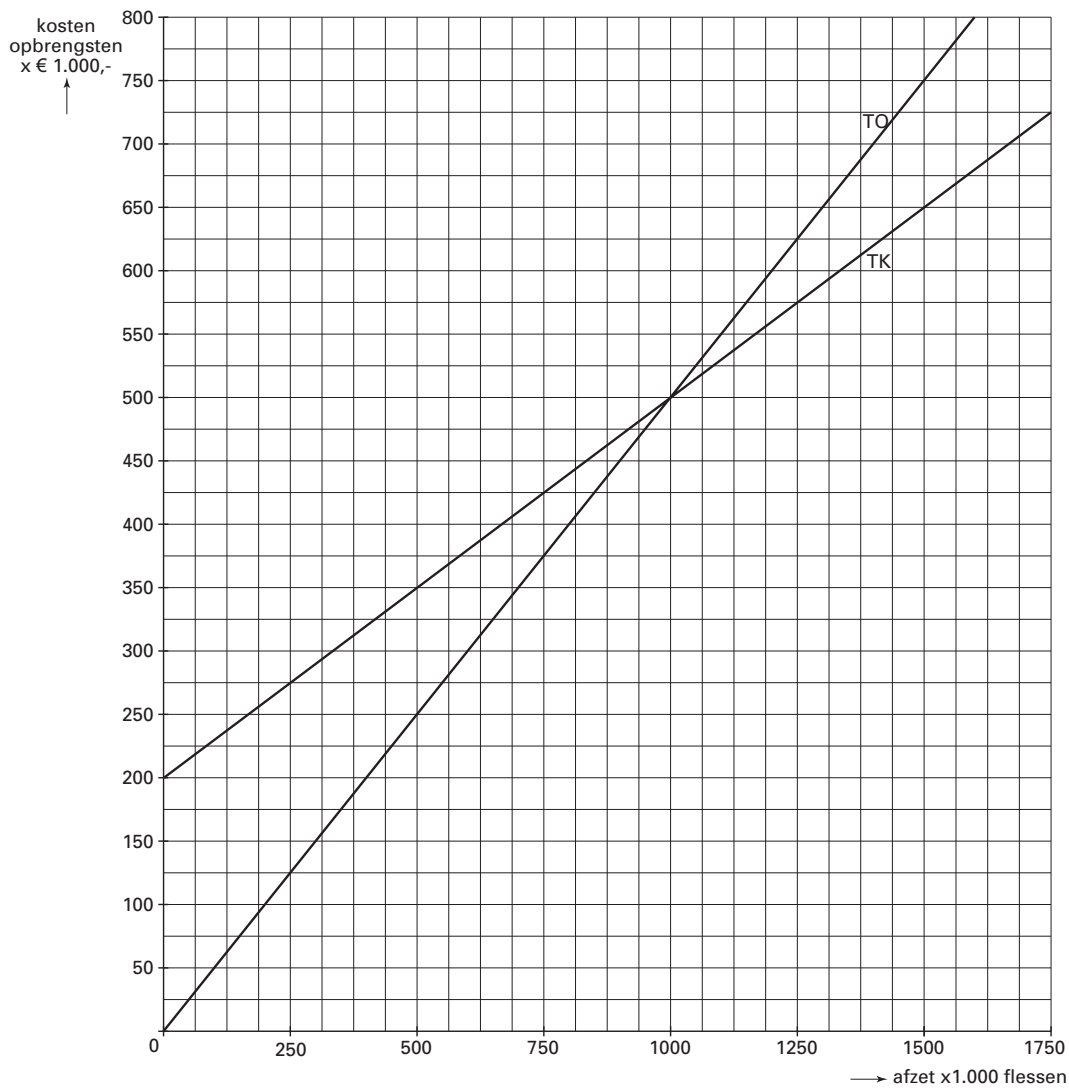
Maximumscore 2

- 26 □ eigen vermogen Buhrmann = 1.486 miljoen
vreemd vermogen Buhrmann = $2.207 + 1.815 = 4.022$ miljoen
Nee, Buhrmann voldoet op 31 december 1999 niet aan de gewenste eis dat het eigen vermogen groter is dan het vreemd vermogen.

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
27 ☐ financiering a: geen invloed: het eigen vermogen en het vreemd vermogen blijven gelijk financiering b: verslechtering: het vreemd vermogen neemt toe terwijl het eigen vermogen gelijk blijft	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 1	
28 ☐ voorbeelden van een juist antwoord: <ul style="list-style-type: none"> • Volgens Ahrend voorzitter Koenders wil Buhrmann na de overname tweederde deel van Arend verkopen. • Productie van kantoorartikelen past niet in de strategie van Buhrmann. Het gevolg kan zijn dat de productie wordt afgestoten, hetgeen verlies van werkgelegenheid kan betekenen. 	
Maximumscore 2	
29 ☐ voorbeelden van juiste antwoorden: <ul style="list-style-type: none"> • overplaatsing naar andere afdelingen; • andere functie-indelingen met een andere salarisopbouw; • overdragen van het personeel bij verkoop; • vervroegd pensioneren. 	
Opgave 7	
Maximumscore 3	
30 ☐ brutowinst: $1.500.000 \times (0,50 - 0,25) = 375.000$	<u>1</u>
$375.000 - (1.500.000 \times (0,01 + 0,025 + 0,015)) - 200.000 =$	
$375.000 - 75.000 - 200.000 = \text{€ } 100.000,-$	<u>2</u>

- 31 **Maximumscore 3**
grafiek totale kosten en
totale opbrengsten

2
1

- 32 **Maximumscore 2**
break-evenafzet = 1.000.000 flessen
 $1.500.000 - 1.000.000 = 500.000$ flessen

1
1

Einde